

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 410.002.03/2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Lipsko, ul. 1 Maja 2, 27-300 Lipsko ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wielorański Jacek Lucjan, Burmistrz Miasta i Gminy Lipsko ² (dowód: akta kontroli str. 3-5)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Jan Sulima, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/25/2018 z 15 stycznia 2017 r. 2. Ilona Bożek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/27/2018 z 15 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena planowania i wykorzystania w 2017 r. dotacji otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w ustawach: o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁴ i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵.

Zakres kontroli obejmował m.in.:

- planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań;
- terminowość otrzymywania środków dotacji oraz ich przekazywanie jednostce realizującej zadania z nich finansowane w terminach umożliwiających realizację zadań;
- wykonanie wydatków na zadania z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji tych wydatków;
- prawidłowość sporządzenia i terminowość przekazania sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego⁶.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza planowania i prawidłowości określania wielkości środków dotacji na badane zadania zlecone;
- kontrola prawidłowości zmian w budżecie Gminy, dokonywanych w odniesieniu do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej objętych kontrolą,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację Programu Rodzina 500 plus oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego,

¹ Dalej także: Urząd.

² Od 9 grudnia 2014 r., dalej także: Burmistrz lub Burmistrz Lipska.

³ Dz.U. z 2017 r. poz. 524. Dalej także: ustawa o NIK.

⁴ Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851. Dalej także: ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

⁵ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.). Dalej także: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁶ Dalej także: sprawozdanie R-50.

- kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych w zakresie przekazywania transz badanych dotacji do MGOPS,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdania Rb 50 za IV kwartał 2017 r.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Miasto i Gmina Lipsko⁷ jest jednostką samorządu terytorialnego realizującą zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami. Na realizację zadań zleconych Gmina otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa. Zadania związane z realizacją Programu „Rodzina 500 plus” oraz wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego, realizowała jednostka organizacyjna Gminy – Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku⁸.

IV. Ocena

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁹ wykorzystanie dotacji z budżetu państwa w 2017 r. w zakresie wybranych zadań realizowanych przez Gminę.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że prawidłowo planowano i zgodne z przeznaczeniem wykorzystano przyznane dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Urząd przekazywał dotacje do MGOPS w terminach umożliwiających realizację zadań i prawidłowo sporządził sprawozdanie budżetowe Rb-50 za IV kwartał 2017 r.

V. Wyniki kontroli

1. Dane ogólne.

Opis stanu
faktycznego

Gmina w 2017 r. otrzymała od Wojewody Mazowieckiego dotacje w łącznej kwocie 12 275,4 tys. zł¹⁰, z czego wykorzystła 12 234,2 tys. zł, tj. 99,7 %. W ramach tych kwot, Wojewoda przekazał środki dotacji na świadczenia wychowawcze z przeznaczeniem na realizację programu „Rodzina 500 plus” w wysokości 6 461,3 tys. zł oraz na wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w wysokości 3 755,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 54-56)

2. Planowanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie¹¹ 25 października 2016 r., tj. w terminie określonym w art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹², przekazał Gminie informację o wstępnych kwotach

⁷ Dalej także: Gmina.

⁸ Dalej także: MGOPS.

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna, negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

¹⁰ W tym na zadania: zlecone 11 163,0 tys. zł (wykorzystano 11 128,2 tys. zł) i własne 1 112,4 tys. zł (wykorzystano 1 106,0 tys. zł).

¹¹ Dalej także: MUW.

¹² Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. Dalej także: uofp.

dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2017 r.¹³.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

Po otrzymaniu z MUW informacji o kwotach dotacji, Burmistrz – zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych¹⁴ – przekazał do MGOPS, w terminie określonym w art. 248 ust. 1 uofp, informacje¹⁵ o kwotach dochodów i wydatków budżetowych przyjętych w projekcie uchwały budżetowej¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 19-25)

Informację o kwotach dochodów i dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej, przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r.¹⁷, MUW przekazał Gminie w terminie określonym w art. 148 ust. 1 uofp, 3 lutego 2017 r.¹⁸

(dowód: akta kontroli str. 13-14)

W trakcie realizacji budżetu plan finansowy aktualizowano dostosowując kwoty dotacji do wielkości wynikających ze zmian wprowadzanych przez MUW. Dotacja na wypłatę świadczeń wychowawczych została zwiększona do wysokości 6 461,3 tys. zł, a świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 3 755,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 40-43)

Burmistrz podał w wyjaśnieniach, że Urząd na etapie konstruowania projektu budżetu Gminy nie przekazywał do MUW informacji o planowanych wielkościach środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ponieważ nie wymagał tego MUW. W planie budżetu Gminy ujmowano wydatki w wielkościach określonych w pismach z MUW.

(dowód: akta kontroli str. 8)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Realizacja dotowanych zadań

Opis stanu
faktycznego

Środki na realizację dwóch zadań zleconych z zakresu administracji rządowej objętych kontrolą były przekazywane do Urzędu przez MUW w terminach umożliwiających ich realizację¹⁹. Dotacje na dwa ww. zadania realizowane przez MGOPS Urząd przekazywał niezwłocznie po ich otrzymaniu²⁰. Zapotrzebowania na środki składane były przez MGOPS za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej²¹ bezpośrednio do MUW.

¹³ W łącznej wysokości 10 235,8 tys. zł, w tym m.in. na wypłatę świadczeń wychowawczych 5 949,0 tys. zł, wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 3 620,0 tys. zł.

¹⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 1542. Dalej także: rozporządzenie w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

¹⁵ Pismo Nr FK.3020.8.2016 z 20 listopada 2016 r.

¹⁶ Zarządzenie Nr 174/2016 Burmistrza z 14 listopada 2016 r. w sprawie przedstawienia projektu uchwały budżetowej Miasta i Gminy Lipsko na 2017 r.

¹⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

¹⁸ Przy piśmie znak: FIN-I.3111.23.3.2017, które wpłynęło do Urzędu 9 lutego 2017 r.

¹⁹ Środki na wypłatę świadczeń wychowawczych przekazane zostały w 36 transzach (od 4,0 tys. zł do 569,0 tys. zł), a na zadania z rozdziału 85502 w 42 transzach (od 8,7 tys. zł do 357,5 tys. zł).

²⁰ Środki na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego MGOPS otrzymał w 42 transzach (od 8,7 tys. zł do 357,5 tys. zł) a świadczeń wychowawczych w 36 transzach (od 4,0 tys. zł do 569,0 tys. zł).

²¹ Dalej także: CAS.

(dowód: akta kontroli str. 51-52)

3.1. Na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego Gmina w 2017 r. wydatkowała 3 744,3 tys. zł, w tym m.in. 327,1 tys. zł na wypłatę 832 świadczeń alimentacyjnych oraz 9,2 tys. zł na ich obsługę. Koszty obsługi wyniosły 2,81% kwoty dotacji przekazanej na świadczenia alimentacyjne i nie przekroczyły 3% udziału określonego w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Niewykorzystaną część dotacji w kwocie 11,4 tys. zł zwrócono na konto MUW 28 i 29 grudnia 2017 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 uofp.

(dowód: akta kontroli str. 58-59, 63-64, 99 i 101)

3.2. Gmina w 2017 r. w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wydatkowała 6 443,7 tys. zł, z tego: 6 350,3 tys. zł na wypłatę 12 732 świadczeń wychowawczych i 93,4 tys. zł na opłacenie kosztów obsługi, które wyniosły 1,47% dotacji otrzymanej na świadczenia wychowawcze. Koszty te nie przekroczyły udziału (1,5%) określonego w art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Niewykorzystaną część dotacji w kwocie 17,6 tys. zł zwrócono na konto MUW 28 i 29 grudnia 2017 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 uofp.

(dowód: akta kontroli str. 61-62, 98 i 100)

W grudniu 2017 r. wypłacono świadczenia wychowawcze dla 983 dzieci, tj. dla 50,0% dzieci w wieku do 18 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy²².

(dowód: akta kontroli str. 57-59)

Burmistrz podał w wyjaśnieniach, że MGOPS na bieżąco wnioskował o zwiększenie środków dotacji w zależności od ilości złożonych wniosków i wydanych decyzji o wypłacie świadczeń. Poinformował także, że w trakcie 2017 r. nie było przypadku blokowania wydatków na dotacje ani dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

3.3. Urząd prawidłowo zaksięgował badane dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa. Zbiorcze sprawozdanie budżetowe Rb-50 za 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 28 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²³ i przekazane do MUW 6 lutego 2018 r., tj. zachowaniem terminu określonego w ww. rozporządzeniu²⁴. Wykazane w nim kwoty planowych dotacji i otrzymanych środków wynikały z planu finansowego dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji oraz ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 91-97)

3.4. Burmistrz wyjaśnił, że co roku Dyrektor MGOPS składa sprawozdania ze swojej działalności, które są przedmiotem analizy Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia, Opieki Społecznej i Bezpieczeństwa Rady Miejskiej w Lipsku²⁵ oraz są omawiane na posiedzeniach Rady²⁶. Sprawozdanie z działalności MGOPS w 2017r. zostało złożone do Urzędu 27 lutego 2018 r. i będzie przedmiotem analizy na najbliższym posiedzeniu Rady, które jest planowane w marcu 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 10, 66-72, 80-90 i 165-176)

²² Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. na terenie Gminy mieszkało 1 965 dzieci do 18 roku życia.

²³ Dz.U. z 2018 r. poz. 109.

²⁴ Załącznik nr 40 (do 15 lutego roku następującego po roku budżetowym).

²⁵ Na posiedzeniu 20 marca 2017 r. analizowano sprawozdanie z działalności MGOPS w 2016 r.

²⁶ Na posiedzeniu 27 marca 2017 r. analizowano sprawozdanie z działalności MGOPS w 2016 r.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie przez Gminę otrzymanych dotacji na realizację zbadanych zadań i prawidłowe ich rozliczenie.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji z budżetu państwa przez Miasto i Gminę Lipsko w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jan Sulima
główny specjalista k.p.